

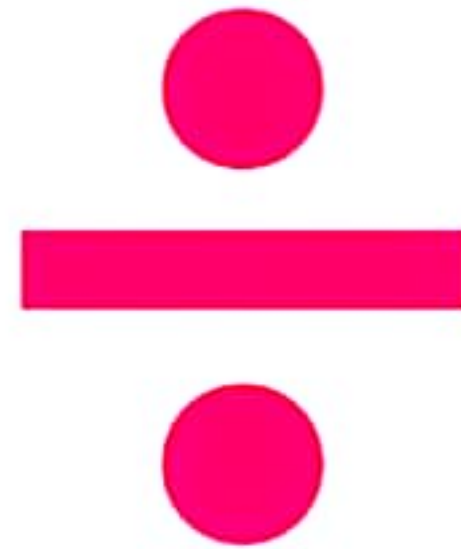
تقسيم

❖ تا اینجا با مفهوم ضرب آشنا شدیم، یعنی یاد گرفتیم که اگر بخواهیم با شکل های مختلف ۳ دسته ی ۴ تایی بسازیم به ۱۲ شکل نیاز داریم .

❖ حال یک سوال اگر ۱۲ شکل داشته باشیم و بخواهیم دسته ی ۴ تایی بسازیم. چند دسته می شود؟

برای پاسخ به این سوال باید مفهوم **تقسیم** آشنا شویم.

• تقسیم یکی از چهار عمل اصلی در ریاضیات است که **برعکس** عمل ضرب است.

• به عنوان مثال: فرض کنید بخواهیم ۱۸ عدد عدد توپ را میان چند نفر تقسیم کنیم، به طوری که به هر نفر ۶ توپ برسد. در این صورت می نویسیم:

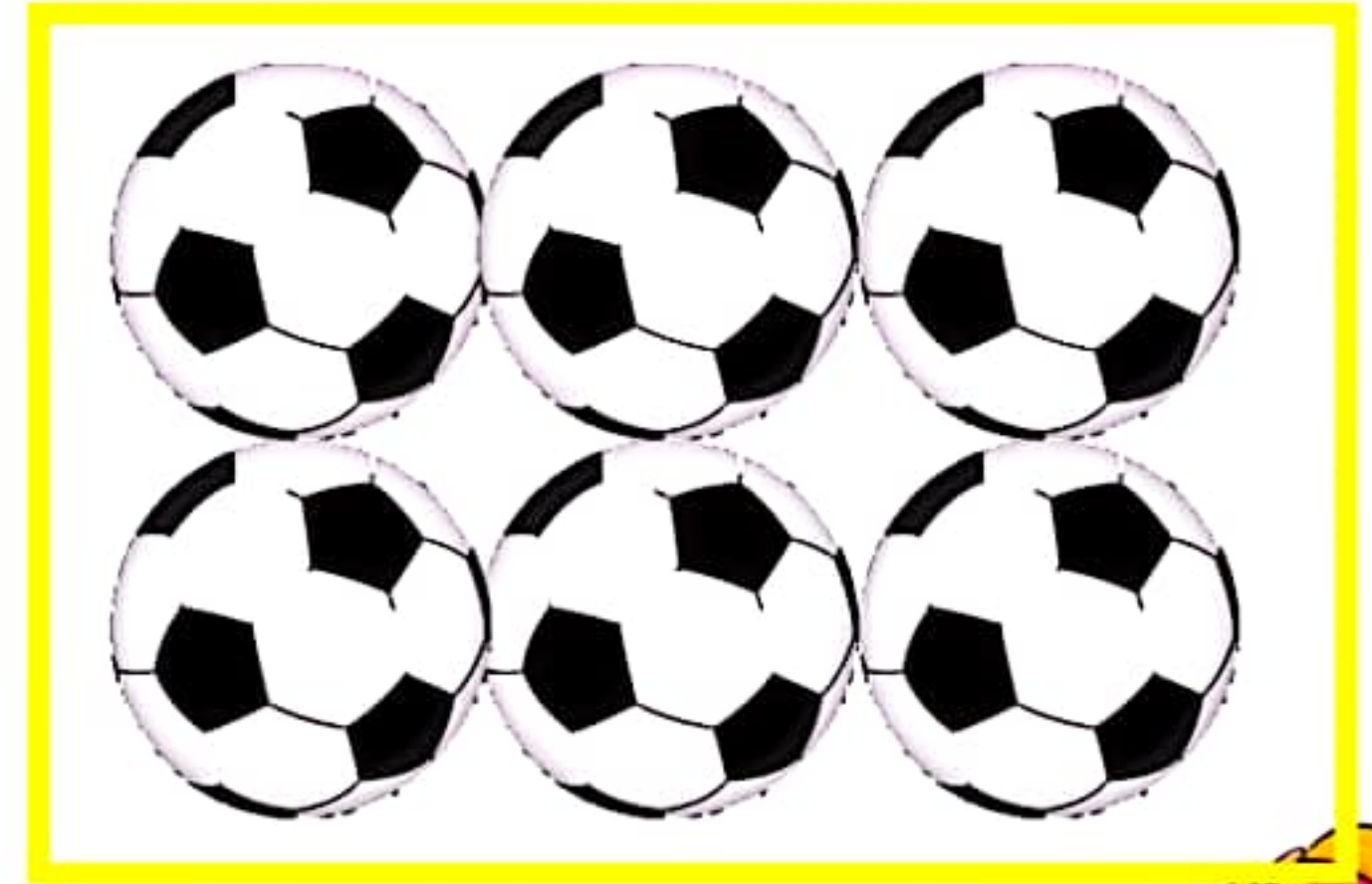
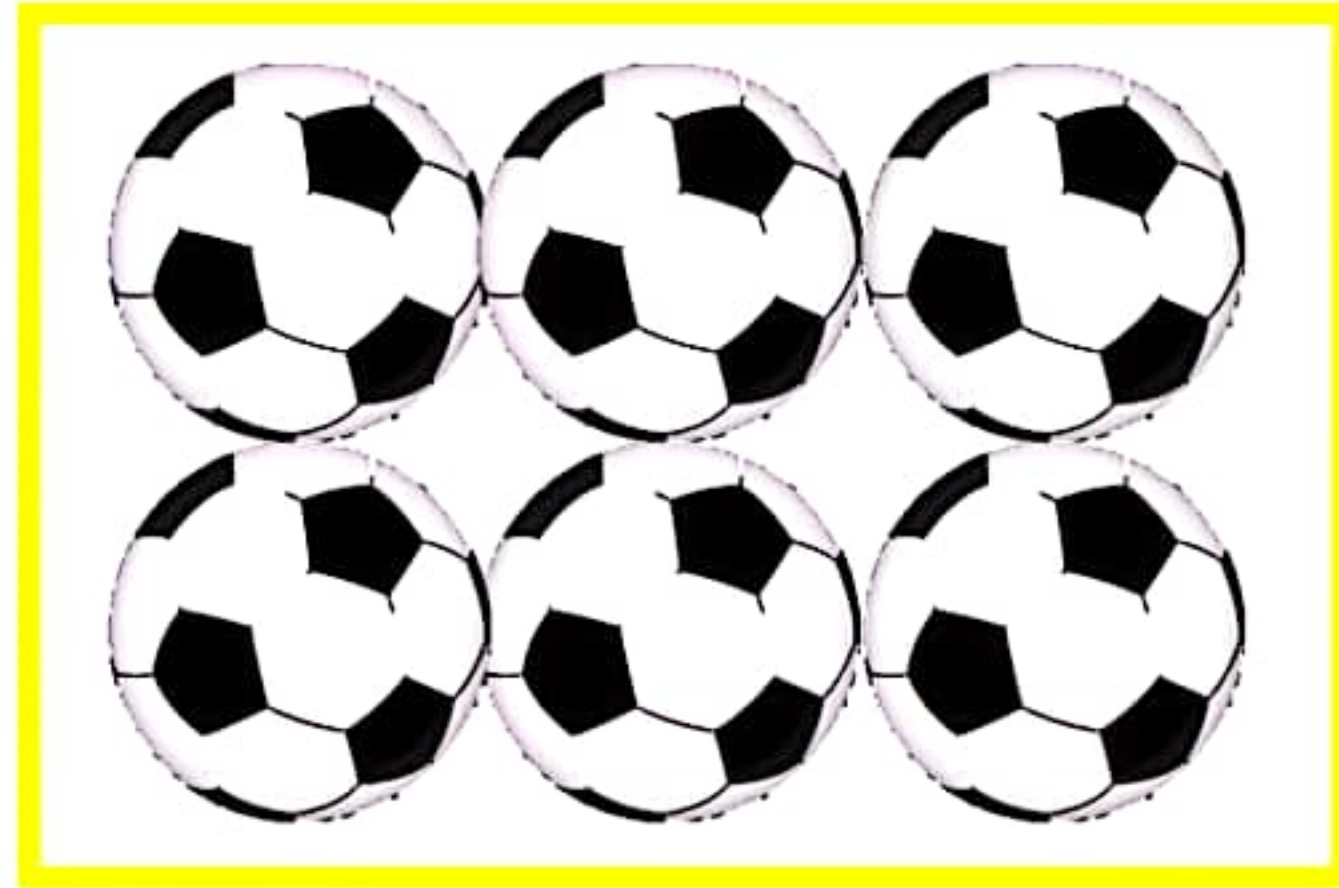
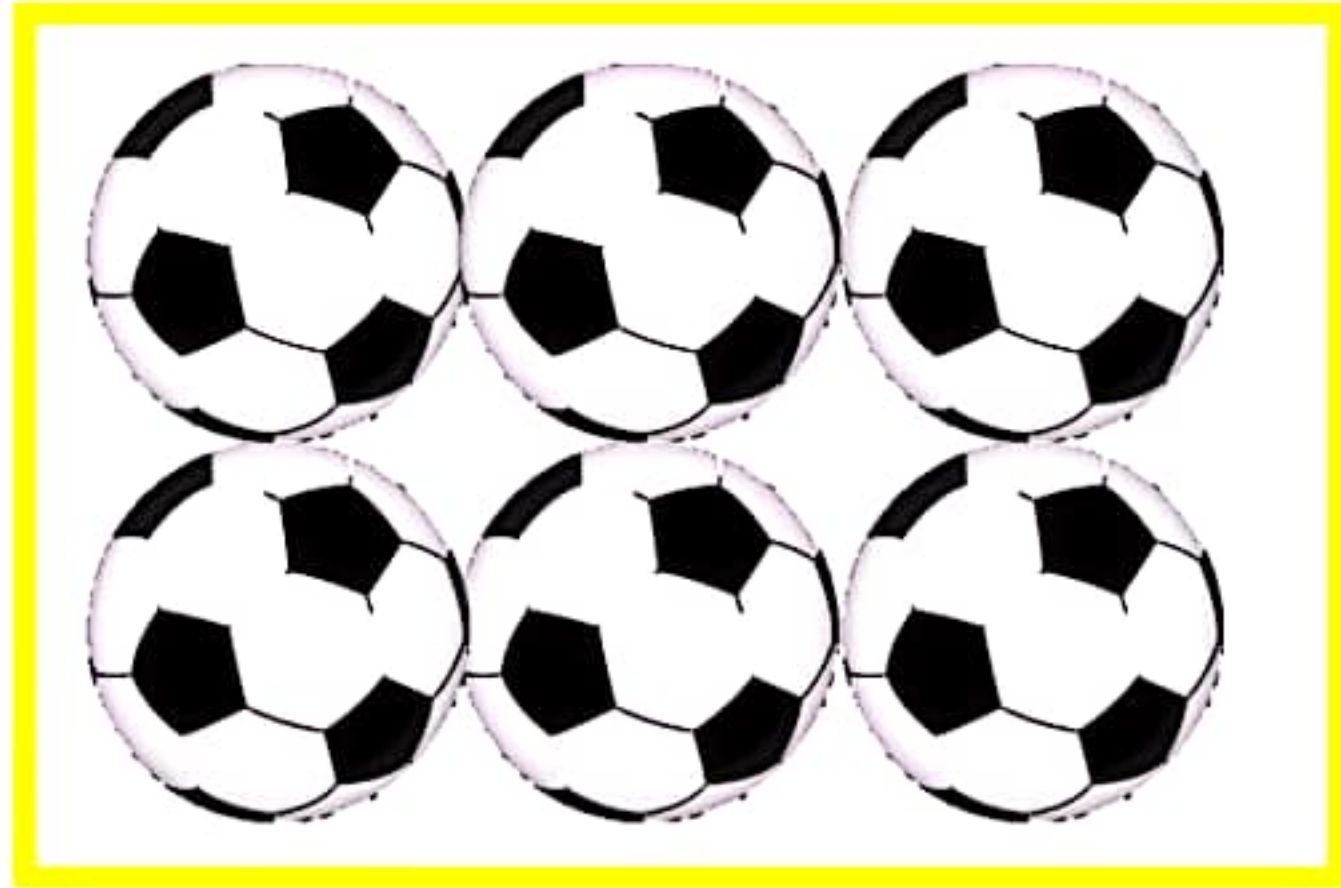

تقسیم

در این تقسیم عدد ۱۸ تعداد کل اشیاء و ۶ تعداد اشیای موجود در هر دسته است. به $\div$

نماد تقسیم و به پاسخی که به دست می آید، حاصل تقسیم می گوییم. به شکل زیر

توجه کنید. می بینیم که **تعداد دسته ها (پاسخ تقسیم)** عدد **۳** است

$$۱۸ \div ۶ = ۳$$

۱. نازنین ۶ جفت جوراب دارد، می خواهد آنها را بین ۳ تا ۱ از دوستانش تقسیم کند.

$$6 \div 3 =$$

۲. اگر نازنین ۱۸ جفت جوراب را بخواهد بین ۳ نفر از دوستانش تقسیم کند، در هر جعبه چند جفت

قرار می گیرد؟

$$18 \div 3 =$$

تمرین

۱. نازنین ۶ جفت جوراب دارد، می خواهد آنها را بین ۳ تا ۱ از دوستانش تقسیم کند.

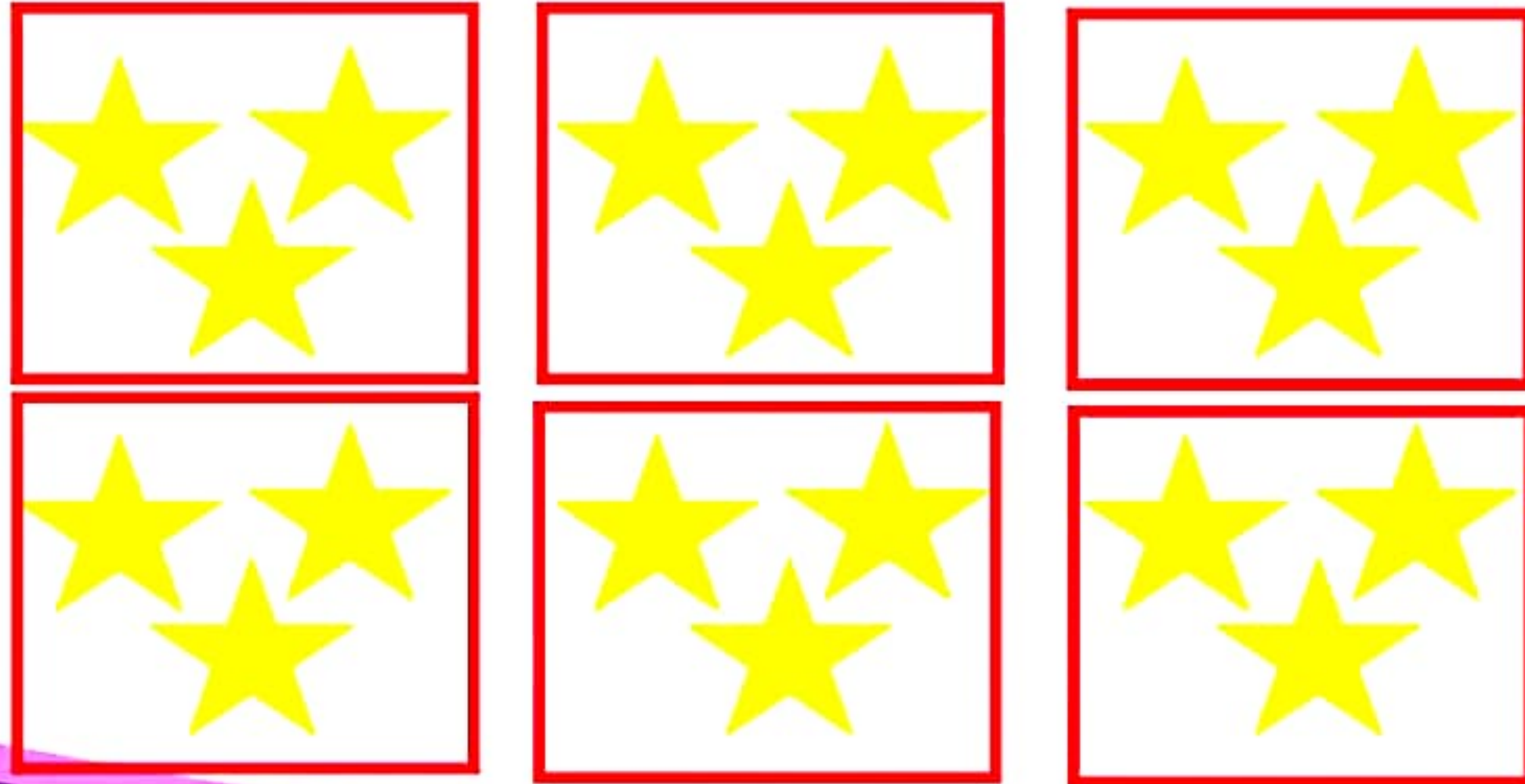
$$6 \div 3 = 2$$

۲. اگر نازنین ۱۸ جفت جوراب را بخواهد بین ۳ نفر از دوستانش تقسیم کند، در هر جعبه چند جفت

قرار می گیرد؟

$$18 \div 3 = 6$$

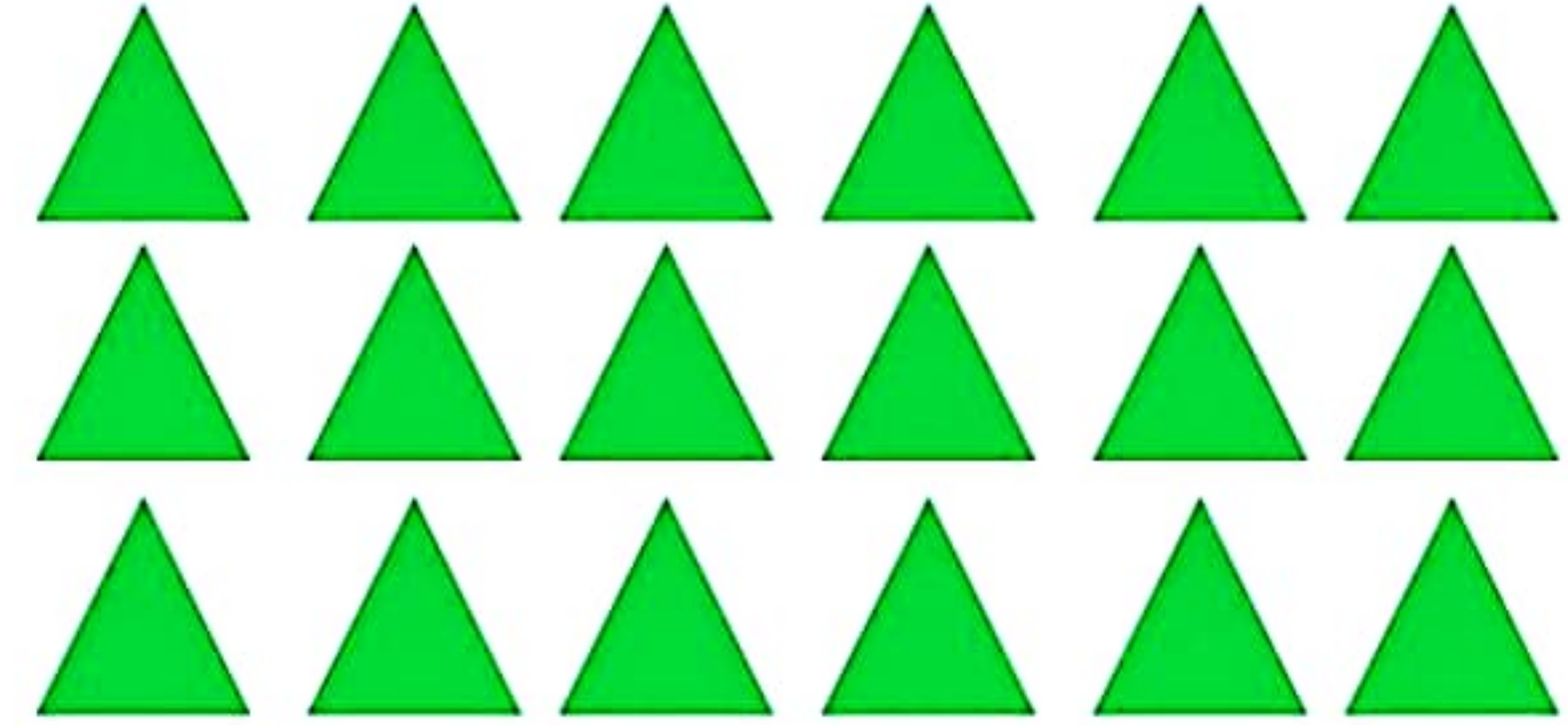
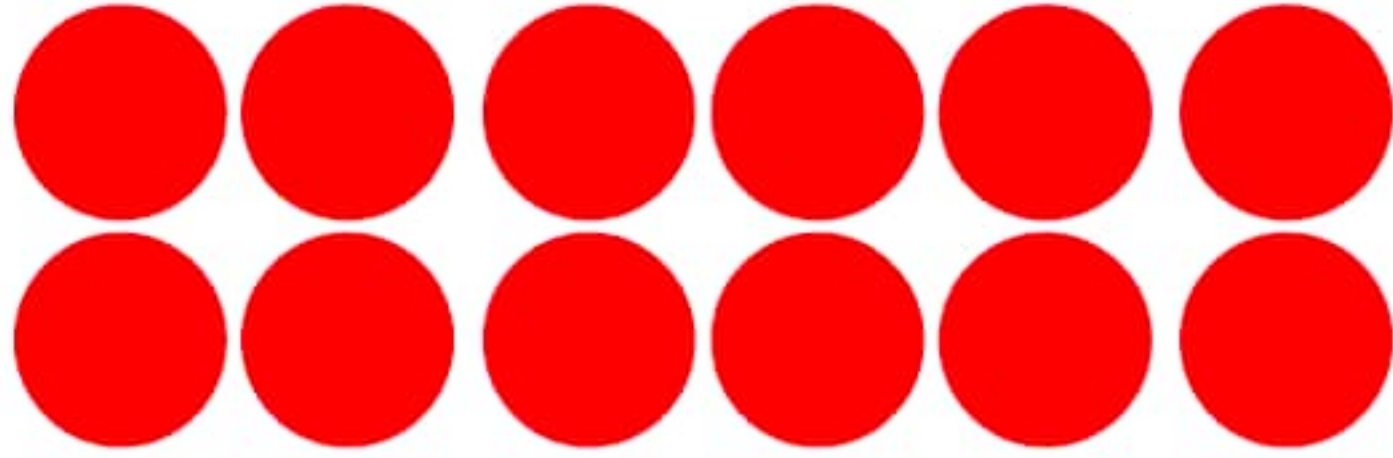

جواب

۱. برای شکل های زیر تقسیم بنویسید.

تمرین

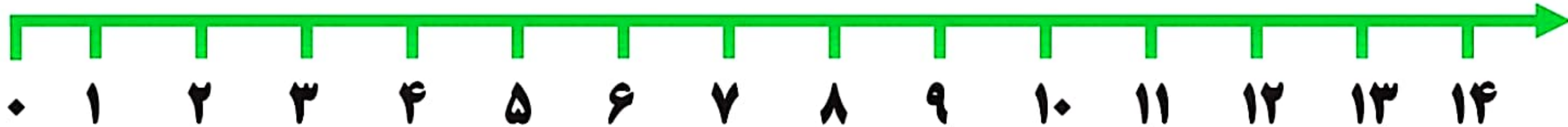

در رسم محور به عبارت تقسیم توجه می کنیم. همانطور که عمل تقسیم برعکس عمل ضرب است، محور تقسیم هم برعکس محور ضرب است. با یک مثال توضیح می دهیم.

فرض کنید بخواهیم برای تقسیم $۱۴ \div ۷$ محور رسم کرده و حاصل را محاسبه کنیم.

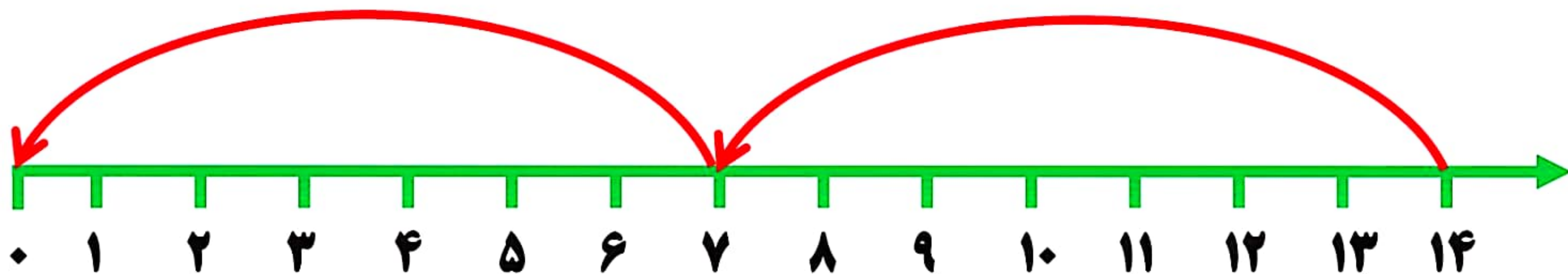
➤ ابتدا به تعداد کل عدد که قرار است تقسیم شود ، واحد رسم می کنیم. یعنی محور تقسیم باید ۱۴ واحد هم اندازه داشته باشد.

تقسیم

در رسم فلش در **محور ضرب**، از سمت چپ و از نقطه ی ۰ شروع به حرکت می کردیم و به اندازه ی اعداد اول، تعداد دسته و به اندازه ی عدد دوم، مقدار هر دسته را داشتیم.

اما در **محور تقسیم** از آخرین عدد محور، از سمت **راست** شروع به حرکت می کنیم. عدد **دوم** در تقسیم نشان دهنده ی **اندازه فلش محور** است.

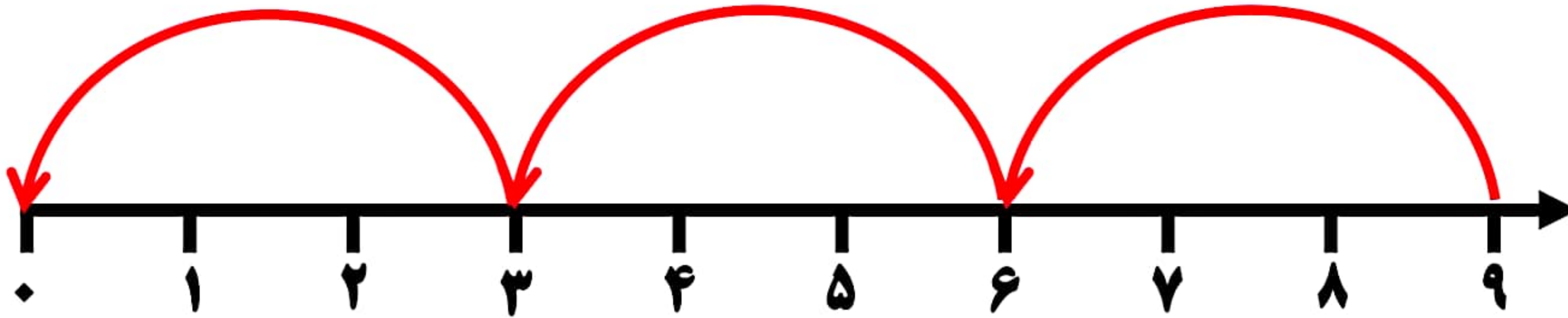

$$14 \div 7 = 2$$

۱. برای محور زیر تقسیم بنویسید.

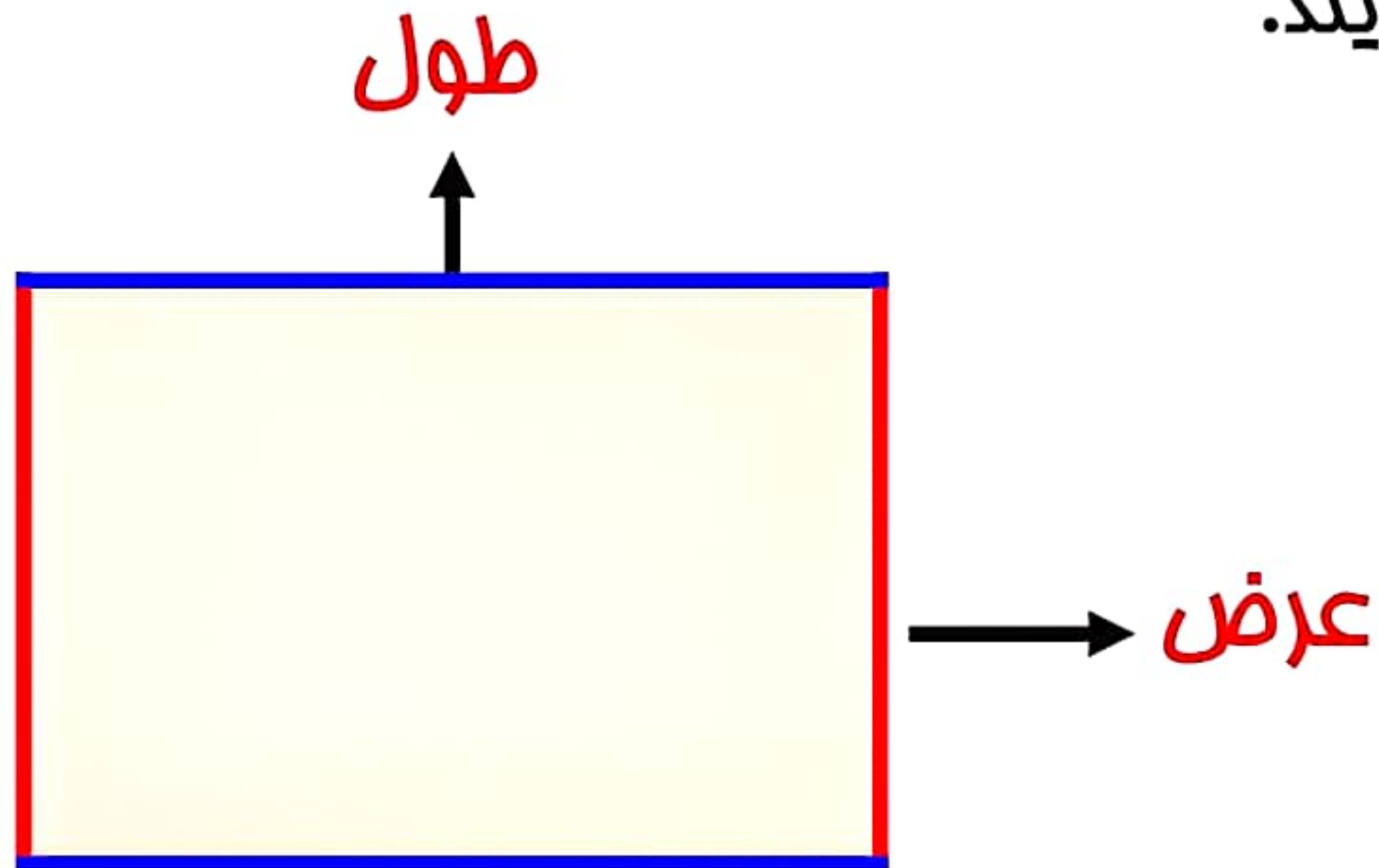
تمرین

خطوط موازی:

ضلع های رو به رو در مستطیل با هم برابرند . به ضلع های بزرگتر طول و به ضلع های کوچکتر عرض می گویند.

اگر طول ها یا عرض های مستطیل را ادامه دهیم هیچ گاه به هم نمی رسند . به خط هایی که این خاصیت را داشته باشند **خطوط موازی** می گویند.

ضلع های **قرمز** و ضلع های **آبی** باهم موازی اند.

خطوط موازی:

به دو خطی موازی می گویند که:

هرگاه از دو طرف ادامه پیدا کنند، هیچ گاه به هم نرسند و نتوانند همدیگر را قطع کنند .

توجه داشته باشید که فاصله ی این دو خط در تمام قسمت های آن ها به یک اندازه و ثابت است و تغییر نمی کند.

مثلا دو خط زیر موازی هستند.

